

DECYZJA

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Legnicy, w składzie orzekającym:

1. Emilia Pisarska - przewodnicząca (sprawozdawca)
2. Izabela Woźniak - członek
3. Agnieszka Nogaj - członek

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym, odwołania wniesionego przez A C , M D i S Z od decyzji, działającego z upoważnienia Burmistrza Wąsosza, Kierownika Referatu Budownictwa i Inwestycji z dnia 27 czerwca 2025 r., nr BI.6220.9.15.2023, ustalającej na rzecz Enerva PV sp. z o.o. z siedzibą w m. Grąbkowo, środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: Budowa elektrowni fotowoltaicznej „Wąsosz PV” o mocy do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych, zlokalizowanych w obrębie Czeladź Wielka oraz w obrębie Baranowice, gmina Wąsosz, powiat górowski, województwo dolnośląskie – na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572 z późn. zm.)

o r z e k a

*uchylić zaskarżoną decyzję w całości
i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.*

UZASADNIENIE

W dniu 11 kwietnia 2023 r. do Urzędu Miejskiego Wąsosza wpłynął wniosek z dnia 5 kwietnia 2023 r. Spółki Enerva PV sp. z o.o. z siedzibą w m. Grąbkowo, reprezentowanej wówczas przez pełnomocnika J: M , o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na: Budowie elektrowni fotowoltaicznej „Wąsosz PV” o mocy do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych, oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów obręb Czeladź Wielka działki nr: 43/1, 44, 45, 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 755, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, obręb Baranowice działki nr: 27, 30, gmina Wąsosz, powiat górowski, woj. dolnośląskie.

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego, działający z upoważnienia Burmistrza Wąsosza, Kierownik Referatu Budownictwa i Inwestycji decyzją z dnia 27 czerwca 2025 r., nr BI.6220.9.15.2023, ustalił na rzecz Enerva PV sp. z o.o. z siedzibą w m. Grąbkowo środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: Budowa elektrowni fotowoltaicznej „Wąsosz PV” o mocy

do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych, zlokalizowanych w obrębie Czeladź Wielka oraz w obrębie Baranowice, gmina Wąsosz, powiat górski, województwo dolnośląskie.

W uzasadnieniu wydanego rozstrzygnięcia organ I instancji opisał przebieg przeprowadzonego postępowania oraz wskazał na dokonane ustalenia.

Organ podał, iż wnioskiem z dnia 5 kwietnia 2023 r. firma Enerva PV sp. z o.o. z siedzibą w m. Grąbkowo wystąpiła o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie elektrowni fotowoltaicznej „Wąsosz PV” o mocy do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych na działkach obręb Czeladź Wielka działki nr ew. 43/1, 44, 45, 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 755, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, obręb Baranowice działki nr ew. 27, 30, gmina Wąsosz, powiat górski, woj. dolnośląskie.

Stwierdził, iż do wniosku o wydanie decyzji dołączono wszystkie niezbędne załączniki wymagane przepisem art. 74 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Dalej organ I instancji podał, iż pismem z dnia 26 kwietnia 2023 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Górze, Dyrektora Zarządu Zlewni w Lesznie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie o wydanie opinii w sprawie określenia obowiązku i zakresu przeprowadzenia oceny oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia na środowisko.

Postanowieniem Nr 13/23 (ZNS.9022.4.7.2023.MW) z dnia 15 maja 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Górze wyraził opinię o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i opracowania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu postanowieniem nr WOOŚ.4220.308.2023.KSI.1 z dnia 22 maja 2023 r. stwierdził konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Dyrektor Zarządu Zlewni w Lesznie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie opinią nr WR.ZZŚ.2.4901.96.2023.AS z dnia 23 października 2023 r. stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz wskazał na konieczność określenia w decyzji szeregu wymagań. Podstawą wydania takiej opinii był brak negatywnego wpływu przedsięwzięcia na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód.

Organ wskazał, iż w związku z powyższym postanowieniem z dnia 13 listopada 2023 r. stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia i określił zakres raportu o oddziaływaniu inwestycji na środowisko.

Inwestor w dniu 16 lipca 2024 r. przedłożył wymagany raport, który za pismem z dnia 22 lipca 2024 r. przekazany został Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Górze celem wydania opinii oraz uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Górze postanowieniem Nr 21/24 z dnia 1 sierpnia 2024 r. pozytywnie zaopiniował środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia z zastrzeżeniem wykonania analizy porealizacyjnej przedsięwzięcia w zakresie pomiarów i analizy poziomu emitowanego hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego dla zabudowy mieszkaniowej wsi Czeladź Wielka, Baranowice związanej z pobytem ludzi oraz wprowadzenia nowych nasadzeń izolacyjno-osłonowych w sąsiedztwie najbliższej zabudowy mieszkaniowej na długości ok. 1235 m ograniczających widoczność paneli fotowoltaicznych, a także pomalowanie stołów montażowych pod panele, ogrodzenia i obiektów kubaturowych w kolorach szarości lub szarej zieleni, co przedstawiono w p. II.4. i IX. decyzji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, po uprzednim wezwaniu wnioskodawcy do uzupełnienia przedłożonego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i prolongowaniu terminu załatwienia sprawy, postanowieniem z dnia 28 stycznia 2025 r. uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia w wariancie proponowanym przez wnioskodawcę określając warunki, które w całości zostały uwzględnione w treści decyzji (p. III.3., III., V. - VIII., XI.).

Kolejno organ I instancji wskazał, iż pismem z dnia 27 lutego 2025 r. zawiadomił strony o zakończeniu postępowania administracyjnego i o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy oraz złożenia ewentualnych uwag i wniosków w określonym terminie, przy czym żadna ze stron nie skorzystała ze swojego prawa.

Organ I instancji, po przeanalizowaniu całości zgromadzonego materiału dowodowego, mając na uwadze opinie organów stwierdził, jak niżej.

Wnioskowane przedsięwzięcie polega na budowie farmy fotowoltaicznej o mocy do 300 MW wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Czeladź Wielka, gmina Wąsosz na działkach nr 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, obręb Czeladź Wielka oraz w miejscowości Baranowice na działkach nr 27, 30, obręb Baranowice, gm. Wąsosz. Pierwotnie inwestor planował budowę przedmiotowej farmy fotowoltaicznej również na działkach nr 43/1, 44, 45, 755, obręb Czeladź Wielka, lecz z uwagi na ingerencję w obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy, Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Baryczy, tereny leśne i zadrzewienia oraz na występowanie zgrupowania ptaków takich jak łabędź krzykliwy, żuraw, siniak i bielik, przedmiotowe nieruchomości pozostawiono bez zainwestowania.

Całkowita powierzchnia działek, na których przewiduje się realizację inwestycji wynosi ok. 271,66 ha, natomiast powierzchnia przeznaczona pod instalację paneli fotowoltaicznych wynosi ok. do 157,25 ha.

Inwestycja zakwalifikowana została jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienione w § 3 ust. 1 pkt 54a) lit. a) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839).

Na farmę fotowoltaiczną będą składać się m. in.: panele fotowoltaiczne, konstrukcje wsporcze i elementy montażowe, inwertery, stacje transformatorowe, magazyny energii, linie kablowe teletechniczne i SN, monitoring, drogi dojazdowe, ogrodzenie. Elektrownia słoneczna będzie pracować bezobsługowo. Wysokość konstrukcji nie przekroczy 5 m.

Organ stwierdził, iż w raporcie zaproponowano dwa warianty realizacji przedsięwzięcia. Wariant proponowany przez wnioskodawcę oraz racjonalny wariant alternatywny. Racjonalny wariant alternatywny zakłada możliwość posadowienia konstrukcji pod panele fotowoltaiczne z wykorzystaniem fundamentów betonowych posadowionych na głębokości 2 m. Jest to jednak wariant bardziej ingerujący w środowisko naturalne, poprzez konieczność stosowania wykopów, niszczenia wierzchniej warstwy gleby (humus) oraz stosowania dodatkowych materiałów w postaci betonu pod fundament. Ze względu na mniejszą ingerencję w środowisko glebowe wybrano wariant proponowany przez wnioskodawcę, w ramach którego stelaże pod panele fotowoltaiczne będą montowane za pomocą kotw wbijanych w ziemię.

W fazie realizacji instalacji fotowoltaicznej głównymi uciążliwościami będzie emisja hałasu oraz emisja gazów do powietrza pochodząca z urządzeń i maszyn budowlanych oraz transportowych. Oddziaływania te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych, nie powodując trwałych zmian w środowisku. W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem, na terenie inwestycji zapewniony będzie dostęp do środków przeznaczonych do neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych. Prace budowlane będą wykonywane w porze dziennej. Najbliżej położone tereny chronione akustycznie (tj. tereny zabudowy zagrodowej) zlokalizowane są na działce w odległości ok. 25 m na wschód od granicy działki terenu inwestycji. Analiza akustyczna zawarta w raporcie wykazała, że inwestycja nie będzie oddziaływać na najbliższe tereny chronione akustycznie.

W fazie eksploatacji instalacji wystąpi niewielka emisja hałasu związana z pracą urządzeń elektrycznych umieszczonych w stacjach transformatorowych, magazynów energii oraz w związku z pracą inwerterów (falowników), stanowiących infrastrukturę towarzyszącą elektrowni fotowoltaicznej. Sporadycznie hałas generowany będzie również przez ruch pojazdów lekkich do 3,5 tony w związku z prowadzeniem prac serwisowych oraz konserwacyjnych. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Farma nie będzie generować zanieczyszczeń do powietrza, a chłodzenie ogniw odbywać się będzie poprzez naturalny obieg powietrza atmosferycznego.

Z kolei etap likwidacji będzie polegał na doprowadzeniu obszaru inwestycji do stanu sprzed budowy farmy fotowoltaicznej. Działania te będą polegały na usunięciu obiektów konstrukcyjnych, zabudowy fotowoltaicznej oraz sieci przyłączy elektroenergetycznych. Zakres prac i oddziaływań podczas likwidacji przedsięwzięcia będzie zbliżony do etapu realizacji inwestycji.

Odpady wytworzone na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia będą magazynowane selektywnie, w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem i przekazywane uprawnionym podmiotom. Czyszczenie paneli fotowoltaicznych odbywać się będzie za pomocą wody pozbawionej dodatku detergentów. W ramach inwestycji planuje się zastosować transformatory suche lub olejowe. W przypadku zastosowania transformatorów olejowych, dla zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem, znajdować się pod nimi będą szczelne misy olejowe, które w

sytuacji awaryjnej mogą pomieścić co najmniej 100 % zgromadzonego oleju transformatorowego.

Kolejno organ I instancji stwierdził, iż planowane przedsięwzięcie będzie zlokalizowane w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy” oraz na obszarze dorzecza Odry w regionie wodnym Środkowej Odry w granicach zlewni: Chlastawa o kodzie RW600010147169 i Barycz od Sasicznicy do ujścia o kodzie RW600011149, a także w obrębie jednolitych części wód podziemnych - JCWPd nr 79 o kodzie GW600079. Teren inwestycji położony będzie częściowo w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 303 - Pradolina Barycz-Głogów oraz w bezpośrednim sąsiedztwie korytarza ekologicznego Dolina Środkowej Odry - Stawy Milickie GKPdC-18A. Najbliżej położony obszar Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Dolnej Baryczy (PLB020084) znajduje się w odległości ok. 870 m. Teren inwestycji nie znajduje się w obrębie stref ochronnych ujęć wód podziemnych i nie będzie wymagał wycinki drzew i krzewów.

Z analizy przedłożonej inwentaryzacji przyrodniczej wynika, że na terenie planowanej inwestycji nie stwierdzono występowania gatunków roślin objętych ochroną na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409) oraz gatunków grzybów, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408). Jak wynika z ww. opracowania w zasięgu oddziaływania planowanej inwestycji stwierdzono natomiast występowanie chronionych gatunków zwierząt na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380), m. in. jaszczurki zwinki *Lacerta agilis*, gąsiorka *Lanius collurio*, lerki *Lullula arborea* i kruka *Corvus corax*. W przypadku niemożliwych do wyeliminowania kolizji planowanego przedsięwzięcia ze stanowiskami gatunków roślin, zwierząt lub grzybów chronionych na mocy rozporządzeń Ministra Środowiska: z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, w stosunku do których obowiązują zakazy określone w ww. rozporządzeniach, przed rozpoczęciem prac wnioskodawca winien uzyskać odrębne zezwolenie właściwego organu na czynności zakazane w stosunku do tych gatunków, zgodnie z art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), a w przypadku uzyskania takiego zezwolenia - prace prowadzić z uwzględnieniem warunków wynikających z zezwolenia.

W celu wykluczenia naruszenia zakazu określonego w § 4 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia nr 35 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy” (Dz. Urz. Woj. Dol. z 2008 r. Nr 317 poz. 3934) - lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej należało wyłączyć z lokalizacji inwestycji działki nr 43/1, 44, 45, 753, 755, 757, obręb Czeladź Wielka, położone w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy, a także tereny o szerokości 100 m od cieków Dopływ spod Owczarni i Dopływ z Czeladzi Wielkiej na działkach nr 759, 762, 765, 769, obręb Czeladź Wielka i inne

niezbędne pasy zadrzewień i zakrzewień, aby zachować elementy środowiska przyrodniczego stanowiące lokalną różnorodność biologiczną oraz lokalne korytarze migracyjne.

Ponadto, w celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania związanego z realizacją inwestycji na chronione gatunki ptaków, w stosunku do których obowiązują zakazy określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, m. in. zakaz niszczenia gniazd, siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, wskazano na udział specjalisty ornitologa w przypadku realizacji prac w okresie lęgowym ptaków.

Najbliższy teren chroniony akustycznie - zabudowa zagrodowa - znajduje się w odległości ok. 25 m od granicy terenu inwestycji, w kierunku wschodnim. Jednakże z uwagi na charakter inwestycji i przedstawioną w raporcie analizę propagacji hałasu emitowanego przez farmę, nie przewiduje się jej znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery.

Dodatkowo z uwagi na lokalizację inwestycji w terenie rolnym, w krajobrazie nizinnym, w otoczeniu naturalnych barier widokowych (obszary leśne, zadrzewienia, szpalery drzew), a także całkowitą wysokość zabudowanego modułu projektowanej elektrowni fotowoltaicznej, która łącznie z konstrukcją nośną wynosić będzie ok. 5 m ponad poziom terenu, inwestycja nie powinna znacząco oddziaływać na krajobraz.

Następnie organ I instancji wyjaśnił, iż po przeanalizowaniu przedłożonego raportu stwierdzić należy, że z uwagi na zakres i lokalizację planowanych prac, przy zastosowaniu warunków określonych w sentencji decyzji, przedsięwzięcie nie będzie wywierać znaczącego negatywnego wpływu na ochronę przyrody i krajobrazu Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Baryczy”, obszar Natura 2000, a także korytarz ekologiczny i zinwentaryzowane chronione gatunki zwierząt i zdrowie ludzi.

Lokalizacja, rodzaj i parametry planowanego przedsięwzięcia oraz odległość od granic Rzeczypospolitej Polskiej eliminują możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Na podstawie zgromadzonych materiałów dotyczących lokalizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływania na środowisko nie stwierdza się konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko pod warunkiem, iż zmiany nie ulegną założenia projektowe przedstawione w postępowaniu przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, które mogłyby zmienić oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko.

Natomiast wskazana analiza porealizacyjna ma na celu porównanie charakteru i wielkości prognozowanych oddziaływań zidentyfikowanych i opisanych w raporcie z oddziaływaniami, które wystąpią w rzeczywistości po realizacji przedsięwzięcia.

Końcowo organ I instancji podał, iż w jego ocenie przedstawione rozwiązanie jest maksymalnie ukierunkowane na ochronę środowiska przy jednoczesnym uwzględnieniu interesu wnioskodawcy, a wybrany wariant jest najkorzystniejszy dla środowiska. W związku z powyższym należało ustalić środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia.

Z zachowaniem ustawowego terminu odrębne odwołania wniosli: A C, M D: i S Z: , którzy wykazali interes prawy w niniejszej sprawie.

Skarżący zarzucili, iż decyzja została wydana z naruszeniem przepisów prawa materialnego oraz procedury administracyjnej, w szczególności:

- brak jest pełnej analizy oddziaływania na mieszkańców i środowisko lokalne, jak stwierdzili raport oddziaływania nie uwzględnia kumulacji hałasu, zmiany charakteru krajobrazu, wpływu na jakość życia mieszkańców oraz możliwego obniżenia wartości nieruchomości;
- brak przeprowadzenia należytych konsultacji społecznych, bowiem mieszkańcy miejscowości Czeladź Wielka, Baranowice oraz Przysiółka Stefanów, nie zostali skutecznie poinformowani o przebiegu postępowania;
- braku rzetelnej oceny skutków dla krajobrazu rolniczego i przyrody - teren inwestycji leży w otwartej przestrzeni o wysokich walorach krajobrazowych i bezpośrednio sąsiaduje z siedliskami ptaków i drobną fauną;
- pominięcia interesu społeczności lokalnej – mieszkańcy nie wyrażają zgody na tego typu inwestycje w tak bliskim sąsiedztwie zabudowań.

Z powyższych względów uważają, że decyzja została wydana przedwcześnie i bez należytego rozpoznania interesu społecznego oraz wartości środowiskowych.

Dodatkowo A C w piśmie z dnia 1 września 2025 r. podniósł, iż całkowita powierzchnia nieruchomości na której planuje się budowę elektrowni wynosi 271,66 ha, a instalacja wolnostojących paneli fotowoltaicznych będzie zajmować powierzchnię ok. 157, 25 ha. Jak argumentował, działki ewidencyjne na których ma być zlokalizowane przedsięwzięcie są obecnie gruntami rolnymi użytkowymi jako grunt rolny i orny. Jego zdaniem, powstanie takiej dużej farmy, o tak dużej mocy – 300 MW – koliduje z sąsiadującą zabudową, lasami, polami oraz warunkami naturalnymi okolicy. Zlokalizowana jest na obszarze Chronionego Krajobrazu Natura 2000 w Dolinie Baryczy, na obszarze dorzecza Odry. Planowana inwestycja jest największą w Polsce.

Stwierdził, iż w Polsce nie ma obecnie żadnych regulacji prawnych, które pozwoliłyby na sensowne lokalizowanie takich elektrowni. W obecnym stanie prawnym farmy fotowoltaiczne można stawiać wszędzie, a tak dużej powierzchni zaliczane są do zabudowy przemysłowej, która podlega zasadzie dobrego sąsiedztwa.

Obszar oddziaływania farmy fotowoltaicznej to ponad 100 m. Stwierdził, iż elektrownie są czynnikiem silnie ingerującym w dotychczasowe życie ludzi na wsi, oraz wysoce degradującym krajobraz, a co za tym idzie powodującym dewastację przyrody i rolnictwa na niewyobrażalną skalę. Elektrownie fotowoltaiczne w ostatnich latach są masowo budowane na terenach wiejskich bez poszanowania jakiegokolwiek zasad. Podniósł, iż potrzebne są przepisy regulujące zasady lokalizacji farm na terenach wiejskich.

Elektrownie buduje się bez zasięgania opinii mieszkańców lub mimo ich sprzeciwu, dlatego farmy o tak znacznej rozległości i mocy powinny być lokalizowane z dala od budynków mieszkalnych na terenach wyludnionych, przemysłowych i nieużytkach.

Dalej stwierdził, iż nie jest wiadome jak farmy wpływają na środowisko i ludzi. Wyraził też swoje obawy co do skutków oddziaływania pola elektromagnetycznego na zdrowie ludzi i zwierząt.

Podniósł także wpływ magazynów energii w szczególności związany ze skażeniem terenu. Zwrócił również uwagę na kwestię bezpieczeństwa

przeciwpożarowego farm fotowoltaicznych oraz ryzyko wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych.

Omówił wpływ farm fotowoltaicznych na walory krajobrazowe i zagrożenia płynące z faktu lokalizowania ich w obszarach prawnie chronionych.

Skarżący odniósł się do możliwości utylizacji paneli fotowoltaicznych wyrażając swoje obawy co do regulacji prawnych oraz możliwości faktycznych jak również podmiotu, który będzie odpowiedzialny za przeprowadzenie i sfinansowanie tego procesu.

Przedstawił negatywny wpływ, jaki jego zdaniem, planowana inwestycja będzie miała na działki sąsiednie.

Zaznaczył, iż rozumie jakie korzyści płyną z odnawialnych źródeł energii, jednak wyraził swoje obawy w sytuacji, gdy tego typu przedsięwzięcia są lokalizowane zbyt blisko zabudowy mieszkaniowej, lasów oraz upraw rolnych.

Natomiast w dodatkowym piśmie z dnia 21 sierpnia 2025 r. Stanisław Zakarczemny podniósł, iż zgodnie z charakterystyką wnioskowanego przedsięwzięcia dojazd do farmy ma się odbywać za pomocą dróg istniejących. Wyjaśnił, iż wszystkie te drogi są gruntowe, nieutwardzone, dzięki nim rolnicy dojeżdżają do pól. Jeżeli po nich będzie jeździł ciężki sprzęt to drogi zostaną zniszczone i dojazd do prywatnych gruntów będzie utrudniony lub niemożliwy.

Zwrócił także uwagę, iż inwestycja będzie sąsiadowała głównie z polami uprawnymi i lasami. W jego ocenie, takie położenie utrudnia zwierzętom wędrowanie, a niektóre z nich utracą siedliska.

Stwierdził, iż w trakcie budowy farmy fotowoltaicznej będą wykonywane roboty ziemne, co będzie powodować unoszenie się w powietrzu różnego rodzaju zanieczyszczeń. Omówił także zagrożenia z tym związane, w tym straty ponoszone przez rolników.

Podniósł, iż pojedyncze panele nie oddziałują na środowisko naturalne i klimat, ale już panele o powierzchni ponad 157 ha będą negatywnie oddziaływać na środowisko. Jak argumentował, w pobliskiej okolicy będzie większe pole elektromagnetyczne, co negatywnie wpłynie na ludzi i zwierzęta poprzez wzrost temperatury tkanek organizmu w dalszej konsekwencji pogorszy się praca serca oraz mogą występować utrudnienia w oddychaniu. Również będzie występować efekt odbijanego słońca od paneli co spowoduje dyskomfort widzenia dla zwierząt i ludzi. To zjawisko utrudni pracę rolnikom na polach sąsiadujących, gdyż słońce będzie ich raziło co spowolni ich pracę. Zauważył, iż w planowanej inwestycji panele mają zostać wyposażone w powłoki antyrefleksyjne, przez co będą zmniejszały odbijanie, ale niestety po kilku latach tracą swoją efektywność o nawet 20 %. W tym czasie warstwa paneli ulegnie mikropęknięciom oraz różnym uszkodzeniom co spowoduje przenikanie metali ciężki oraz innych pierwiastków do gleby. Wraz z wodą opadową będzie spływać i przenikać na większe obszary w tym sąsiadujące grunty. Ponieważ działka nr 84, 95 i 93 leży niecałe 3 metry od granicy farmy, gleba ulegnie zanieczyszczeniu metalami ciężkimi i innymi szkodliwymi substancjami, co spowoduje spadek planów oraz pogorszenie jakości paszy dla zwierząt w gospodarstwie. W konsekwencji zwierzęta mogą zachorować lub wolniej przybierać na masie w skutek czego w jego gospodarstwie wzrosną koszty produkcji, a spadnie przychód. Poprzez taką zależność poniesie straty finansowe.

Zwrócił uwagę na spadek wartości nieruchomości zlokalizowanych przy farmach fotowoltaicznych. Podniósł także kwestię zachwaszczania pól, w wyniku koszenia roślin na terenie farmy.

Zgodnie z powyższymi argumentami odwołujący uważa, że inwestycja budowy elektrowni fotowoltaicznej wpłynie negatywnie na środowisko, pogorszy jego sytuację finansową i spowoduje spadek wartości jego nieruchomości.

Końcowo Kolegium wyjaśnia, iż także inne osoby wniosły do tut. organu pisma zatytułowane „odwołanie”, ale w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego osoby te za pośrednictwem swojego pełnomocnika wskazały, iż ich pismo jest stanowiskiem lokalnej społeczności.

Rozpatrując przedmiotowe odwołania, na tle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Legnicy ustaliło, co następuje:

Materialnoprawną podstawę rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stanowią przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn zm.), zwana dalej „ustawą środowiskową”.

Zgodnie z art. 71 ust. 2 ustawy, uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 1) oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (pkt 2). Stosownie do przepisu art. 73 ust. 1 cyt. ustawy, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia. Do wniosku, dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, inwestor dołącza załączniki, o których mowa w art. 74 ust. 1 pkt 2, 3, 3a i 6 ustawy środowiskowej, tj.: kartę informacyjną przedsięwzięcia, poświadczoną przez właściwy organ kopię mapy ewidencyjnej obejmującej przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obejmującej przewidywany obszar, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie; jak również mapę, w postaci papierowej oraz elektronicznej, w skali zapewniającej czytelność przedstawionych danych z zaznaczonym przewidywanym terenem, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz z zaznaczonym przewidywanym obszarem, o którym mowa w ust. 3a zdanie drugie, wraz z wyznaczoną odległością, o której mowa w ust. 3 a pkt 1; w przypadku przedsięwzięć innych niż wymienione w pkt 4 mapę sporządza się na podkładzie wykonanym na podstawie kopii mapy ewidencyjnej, o której mowa w pkt 3.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, iż rolą postępowania w sprawie środowiskowych uwarunkowań jest ustalenie negatywnych następstw dla środowiska wynikających z realizacji konkretnej inwestycji oraz wskazanie działań, które mają im zapobiec lub je zminimalizować do poziomu zgodnego z prawem. Częścią postępowania środowiskowego jest przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, której celem jest ustalenie, czy zachodzą podstawy do wydania pozytywnej decyzji uprawniającej do realizacji inwestycji. Wskazaną ocenę oddziaływania na środowisko przeprowadza się z mocy prawa (obligatoryjnie) dla przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, a można tę

ocenę przeprowadzić (fakultatywnie) dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, które zostały określone w stosownym rozporządzeniu Rady Ministrów.

Przy czym obowiązkiem organu prowadzącego postępowanie w tym zakresie, jest zebranie i ocena materiału dowodowego, który pozwoliłby ustalić wszystkie okoliczności istotne w sprawie (art. 7 i art. 77 k.p.a.). Następnie organ obowiązany jest ocenić na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 80 k.p.a.). Ustalenia podjęte przez organ powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji, w której należy wyczerpująco poinformować strony o okolicznościach faktycznych i prawnych, którymi organ kierował się w toku załatwiania sprawy. Stosownie do art. 107 § 3 k.p.a. uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

Jak wynika z przekazanej do tut. Kolegium dokumentacji sprawy w dniu 11 kwietnia 2023 r. do Urzędu Miejskiego Wąsosz wpłynął wniosek wraz z jego korektą z dnia 5 kwietnia 2023 r. Spółki Enerva PV sp. z o.o. z siedzibą w m. Grąbkowo, reprezentowanej wówczas przez pełnomocnika J. M., o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na: Budowie elektrowni fotowoltaicznej „Wąsosz PV” o mocy do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych, oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów w obrębie Czeladź Wielka działki nr: 43/1, 44, 45, 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 755, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, w obrębie Baranowice działki nr: 27, 30, gmina Wąsosz, powiat górowski, woj. dolnośląskie.

Przechodząc dalej wskazać należy, iż wnioskowane przedsięwzięcie zostało zaliczone do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 54a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), dla których obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być wymagany.

Do wniosku została dołączona karta informacyjna wnioskowanego przedsięwzięcia.

W ramach prowadzonego postępowania wyjaśniającego, wypełniając dyspozycję art. 64 ust. 1 ustawy środowiskowej, Burmistrz Wąsosz pismem z dnia 26 kwietnia 2023 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (dalej także: „RDOŚ”), Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Górze (dalej także: „PPIS”) oraz Dyrektora Zarządu Zlewni w Lesznie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej także: „Dyrektor Zlewni w Lesznie”), o opinię co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu w postanowieniem z dnia 22 maja 2023 r., nr WOŚ.4220.308.2023.KSI.1, uzgodnił konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia na

środowisko i jednocześnie określił zakres raportu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Górze postanowieniem z dnia 15 maja 2023 r., Nr 13/23, wyraził opinię, iż dla wnioskowanego przedsięwzięcia istnieje potrzeba przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i określił zakres raportu.

Postanowieniem z dnia 23 października 2023 r., WR.ZZŚ.2.4901.96.2023.AS Dyrektor Zarządu Zlewni w Lesznie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wyraził opinię, że dla wnioskowanego przedsięwzięcia nie ma potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, jednocześnie w pkt 1 – 8 określił warunki jakie należy uwzględnić w decyzji środowiskowej.

W związku z powyższym Burmistrz Wąsosz postanowieniem z dnia 13 listopada 2023 r., nr BI.6220.9.5.2023, stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla wnioskowanego przez ENEVA PV sp. z o.o. przedsięwzięcia oraz ustalił zakres raportu.

Dnia 16 lipca 2024 r. do Urzędu Miejskiego Wąsosz wpłynął, za pismem pełnomocnika inwestora, raport oddziaływania na środowisko dla inwestycji polegającej na budowie elektrowni fotowoltaicznej Wąsosz PV o mocy do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych oraz niezbędnych urządzeń elektroenergetycznych zlokalizowanych w obrębie Czeladź Wielka oraz w obrębie Baranowice, gmina Wąsosz, powiat, górowski, województwo dolnośląskie. W raporcie podano, iż wnioskowana inwestycja będzie realizowana na działkach w obrębie Czeladź Wielka nr ewidencyjny: 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, oraz na działkach w obrębie Baranowice nr ewidencyjny: 27 i 30, gmina Wąsosz.

Następnie Burmistrz Wąsosz, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy środowiskowej pismem z dnia 22 lipca 2024 r., przesłał złożony przez pełnomocnika inwestora raport do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu o uzgodnienie warunków realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Górze o wyrażenie opinii.

Organ I instancji, mając na względzie, iż Dyrektor Zlewni w Lesznie wyraził opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania wnioskowanego przedsięwzięcia na środowisko, kierując się dyspozycją art. 77 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy środowiskowej, odstąpił od zasięgnięcia stanowiska tego organu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Górze postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2024 r. nr 21/24, zaopiniował pozytywnie środowiskowe uwarunkowania dla wnioskowanej inwestycji.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu, po złożeniu przez pełnomocnika inwestora (na wezwanie tego organu) wyjaśnień do raportu, postanowieniem z dnia 28 stycznia 2025 r., znak: WOOŚ.4221.91.2024.MN.5, uzgodnił warunki realizacji wnioskowanego przedsięwzięcia i jednocześnie określił warunki na etapie realizacji i eksploatacji.

Mając na względzie powyższe stanowiska zaskarżoną obecnie decyzją organ I instancji ustalił na rzecz Enerva PV sp. z o.o. z siedzibą m. Grąbkowo środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia pod nazwą: Budowa elektrowni fotowoltaicznej „Wąsosz PV” o mocy do 300 MW, linii SN wraz z kablami sterowania i telekomunikacyjnymi, dróg wewnętrznych oraz niezbędnych urządzeń

elektroenergetycznych, zlokalizowanych w obrębie Czeladź Wielka oraz w obrębie Baranowice, gmina Wąsosz, powiat górski, województwo dolnośląskie.

Dokonując oceny przeprowadzonego postępowania oraz wydanego rozstrzygnięcia skład orzekający Kolegium doszedł do przekonania, iż organ I instancji nie wyjaśnił wszystkich okoliczności sprawy mających istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie z tych też względów zaskarżona decyzja jest co najmniej przedwczesna.

Podkreślić należy, iż Burmistrz Wąsosza opisanym wyżej postanowieniem z dnia 13 listopada 2023 r., nr BI.66220.9.5.2023, stwierdził obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wnioskowanego przedsięwzięcia.

Odnosząc się do tej istotnej części postępowania wyjaśniającego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Kolegium wskazuje, iż zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy środowiskowej, ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza organ właściwy do wydania tej decyzji. Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Według art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy środowiskowej, przez ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko rozumie się postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia obejmujące w szczególności: weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii i uzgodnień, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz zdrowie i warunki życia ludzi, dobra materialne, zabytki, wzajemne oddziaływanie między tymi elementami, dostępność do złóż kopalin, możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz wymagany zakres monitoringu (art. 62 ust. 1 ustawy środowiskowej).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 powołanej ustawy, jeżeli wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przed wydaniem decyzji organ właściwy uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia m. in. z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz zasięga opinii właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej (właściwość organów tej Inspekcji została określona w art. 78 ust. 1 ustawy środowiskowej).

Jak to wynika z art. 80 ust. 1 ustawy środowiskowej, jeżeli była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, właściwy organ wydaje decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, biorąc pod uwagę wyniki uzgodnień i opinii, o których mowa w art. 77 ust. 1, ustalenia zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa oraz wyniki postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.

Podkreślić należy, iż ustawodawca określił precyzyjnie katalog okoliczności uzasadniających odmowę wydania zgody na realizację przedsięwzięcia, a mianowicie organ może odmówić wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jedynie w razie:

- niezgodności lokalizacji przedsięwzięcia z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony (art. 80 ust. 2 ustawy środowiskowej),
- odmowy uzgodnienia warunków realizacji bądź wydania negatywnej opinii, przez organy o których mowa w art. 77 ust. 1 ustawy środowiskowej,
- braku zgody wnioskodawcy na realizację przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany, jeżeli z oceny oddziaływania na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w innym wariantcie (art. 81 ust. 1 ustawy środowiskowej),
- gdy z oceny oddziaływania na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, a za realizacją przedsięwzięcia nie przemawiają konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogi o charakterze społecznym lub gospodarczym i brak jest rozwiązań alternatywnych (art. 81 ust. 2 ustawy środowiskowej),
- jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, że przedsięwzięcie może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie zagospodarowania wodami na obszarze dorzecza (art. 81 ust. 3 ustawy środowiskowej).

Wskazać należy, iż raport, poprzedzający wydanie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych, powinien mieć charakter kompleksowy i odnosić się do wszystkich możliwych zagrożeń związanych z realizacją przedsięwzięcia oraz wskazywać, jakie w tym zakresie obowiązują standardy ochrony środowiska oraz czy zamierzona inwestycja mieści się w ich ramach.

W tym miejscu zauważyć także należy, że organ administracji prowadzący postępowanie główne nie może samodzielnie dokonywać oceny treści raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, gdyż wymaga to wiedzy specjalistycznej, której organ nie posiada. Ocena organu administracji odnośnie raportu dotyczyć może tylko tego, czy raport jest kompletny i spójny, czy spełnia wymagania ustawowe określone w art. 66 ustawy środowiskowej (por. wyrok NSA z dnia 1 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 2105/11, wyrok NSA z dnia 11 lipca 2013 r., sygn. akt II OSK 639/13, wyrok NSA z dnia 28 sierpnia 2014 r., sygn. akt II OSK 495/13). Podkreślić bowiem należy, iż raport, chociaż jest dokumentem prywatnym oraz opracowanym przez osoby posiadające wiadomości specjalne, musi być jednak kompleksowy, spójny i rzetelny. Oznacza to, że raport powinien uwzględniać wszystkie wymagania nałożone przez ustawodawcę w świetle przepisu art. 66 ustawy środowiskowej, ponieważ jest także kluczowym dowodem w tym postępowaniu administracyjnym. Nadto jak każdy inny dowód podlega ocenie. W myśl bowiem zasady swobodnej oceny dowodów, organ administracji publicznej ocenia na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 80 k.p.a.).

W orzecznictwie sądów administracyjnych uznaje się, iż podważanie treści raportu nie może opierać się na przypuszczeniach organu, czy też stron postępowania - nieopartych na odpowiednich ocenach (badaniach) specjalistycznych lub hipotetycznym wystąpieniu ewentualnych przyszłych zagrożeń (uciążliwości) dla środowiska. Zastrzeżenia wobec przedłożonego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także jego analizy dokonanej przez właściwe organy, aby nie były uznane za gołosłowne powinny zostać poparte na przykład

ekspertyzą, która w sposób udokumentowany wskazuje na wady raportu (por. wyrok NSA z dnia 18 marca 2009 r., sygn. akt II OSK 383/08, wyrok NSA z dnia 17 listopada 2015 r., sygn. akt II OSK 602/14, a także wyrok WSA w Poznaniu z dnia 9 czerwca 2016 r. o sygn. akt II SA/Po 131/16). Raportowi o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przysługuje bowiem szczególna moc dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy planowanego do realizacji przedsięwzięcia. Podważenie jego ustaleń mogłoby nastąpić jedynie, co do zasady, poprzez przedstawienie równie kompletnej analizy uwarunkowań środowiskowych (tzw. kontrraportu), sporządzonej przez specjalistów dysponujących równie fachową wiedzą jak autor raportu, których wnioski pozostawałyby w rażącej sprzeczności z zawartymi w raporcie przedłożonym przez inwestora.

Lektura uzasadnienia kwestionowanej decyzji wskazuje, iż organ I instancji co prawda przywołał ustalenia zawarte w raporcie, jednakże **pomiął rozważania w zakresie oceny przedłożonego przez inwestora raportu o oddziaływaniu wnioskowanego przedsięwzięcia na środowisko.**

Wyjaśnienia w tym miejscu wymaga, iż zgodnie z dyspozycją art. 71 ust. 1 cyt. ustawy, decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Ocena ta dokonywana jest w oparciu o kompleksowe uregulowanie zawarte w dziale V ustawy środowiskowej. Jak wynika z samego brzmienia art. 71 ust. 1, celem wydania decyzji środowiskowej jest ustalenie warunków środowiskowych uregulowań dla planowanego przedsięwzięcia, tj. ram w jakich planowane przedsięwzięcie może być realizowane w sposób bezpieczny dla środowiska i jak najmniej w to środowisko ingerując. Ustawa nie daje możliwości by odmówić wydania decyzji środowiskowych, poza wskazanymi nią przypadkami, o których mowa w art. 77 ust. 1 (brak uzgodnienia przez organ współdziałający - z uwagi na wiążący charakter uzgodnień) oraz 80 ust. 2 (sprzeczności planowanej inwestycji z zapisami planu miejscowego) oraz art. 81 ust. 1 (braku zgody wnioskodawcy na inny wariant realizacji przedsięwzięcia - jeżeli zasadność realizacji tego przedsięwzięcia w innym wariantcie wynika z oceny oddziaływania na środowisko).

Organ dokonuje wszelkich niezbędnych ustaleń w oparciu o przedłożony raport oddziaływania na środowisko. W razie konieczności organ ten może natomiast domagać się jego uzupełnienia, czy wręcz zażądać sporządzenia innego raportu w sytuacji, kiedy w ocenie organu przedłożony raport jest niepełny (nie spełnia warunków określonych przepisem art. 66 ust. 1 ustawy), czy też jest nierzetelny. Także sam organ wydający decyzję środowiskową ma obowiązek merytorycznej, a więc nie tylko formalnej oceny przedłożonego raportu. Przy czym dopuszczalna jest też możliwość „zwalczania” raportu przez strony postępowania, które mogą składać stosowne ekspertyzy w oparciu, o które organ dokonuje weryfikacji raportu i ewentualnie żąda jego uzupełnień bądź ponowienia.

Podkreślić przy tym należy, że sam fakt, iż w raporcie wyszczególniono elementy określone w art. 66 ustawy środowiskowej oraz, że raport uzyskał wymagane prawem uzgodnienia, nie stanowi o tym, że został sporządzony z zachowaniem rzetelności, a tym samym, że powinien zostać w pełni zaakceptowany przez organ prowadzący postępowanie w zakresie ustaleń środowiskowych.

Raport o oddziaływaniu na środowisko stanowi kluczowy dowód w sprawach

dotyczących ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla danego przedsięwzięcia. Stanowi on podstawowy dokument, na którym opiera się organ wydając decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy. Tym samym raport winien być rzetelny, spójny i wolny od niejasności i nieścisłości. W konsekwencji, organy administracji mają obowiązek ocenić na podstawie art. 80 k.p.a. wartość dowodową raportu. Ewentualny brak dostatecznego odniesienia się do istotnych kwestii oznacza, iż raport w tym zakresie może zostać uznany za niespełniający wymogów ustawowych. Wskazać także należy, że raport jest dokumentem prywatnym, opracowywanym na zlecenie podmiotu zainteresowanego realizacją określonej inwestycji. Rzeczą więc organu administracji jest rzetelna, wnikliwa i wszechstronna ocena raportu przy zachowaniu wszystkich obowiązujących reguł dowodowych. Zasada prawdy obiektywnej obliuguje organ do wszechstronnego wyjaśnienia okoliczności stanu faktycznego, a zwłaszcza oceny, czy raport uwzględnia wszystkie potencjalne zagrożenia środowiskowe związane z realizacją planowanej inwestycji.

Odnosząc się do tematyki wariantowania jakie winno być przeprowadzone w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko Kolegium wyjaśnia, iż stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać:

- opis przewidywanych skutków dla środowiska w przypadku niepodejmowania przedsięwzięcia uwzględniający dostępne informacje o środowisku oraz wiedzę naukową (pkt 4) oraz

- **opis wariantów przedsięwzięcia** uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania na środowisko, **ze wskazaniem wariantu wybranego do realizacji, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska; przy czym racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska może być tożsamy z wariantem wybranym do realizacji albo racjonalnym wariantem alternatywnym** (pkt 5). Nadto należy określić przewidywane oddziaływanie na środowisko analizowanych wariantów (art. 66 ust. 1 pkt 6 ustawy), jak również dokonać porównania oddziaływań analizowanych wariantów na poszczególne komponenty środowiska (art. 66 ust. 1 pkt 6a ustawy). Art. 81 ust. 1 ustawy wskazuje zaś, że jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy, odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia.

W tym miejscu Kolegium zwraca uwagę, że przywołany art. 66 ust. 1 pkt 5 został zmieniony przez art. 1 pkt 11 lit. a tiret drugie ustawy z dnia 13 lipca 2023 r. (Dz. U. z 2023 r., poz. 1890) zmieniającej m. in. ustawę środowiskową z dnia 16 października 2023 r. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ww. ustawy zmieniającej do postępowań wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe z wyjątkiem m.in. art. 66 ust 1 pkt 5) ustawy, który należy stosować w znowelizowanym brzmieniu. Zgodnie zatem z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy w brzmieniu obowiązującym od dnia 16 października 2023 r. raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać opis wariantów uwzględniający szczególne cechy przedsięwzięcia lub jego oddziaływania na środowisko, ze

wskazaniem wariantu wybranego do realizacji, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska; racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska może być tożsamy z wariantem wybranym do realizacji albo racjonalnym wariantem alternatywnym.

Obowiązek opisanie w raporcie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko racjonalnych wariantów realizacji przedsięwzięcia alternatywnych w stosunku do propozycji wnioskodawcy zmierza w istocie do tego, aby organ rozważył przy projektowaniu przedsięwzięcia nie tylko interes wnioskodawcy, ale także innych podmiotów, na których prawa, realizacja przedsięwzięcia będzie bezpośrednio wpływała. W tych sprawach organy rozstrzygające winny znaleźć właściwe proporcje pomiędzy interesem wnioskodawcy, interesem innych podmiotów oraz interesem publicznym.

Co więcej, posłużenie się w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy środowiskowej pojęciem „racjonalnego” wariantu alternatywnego oznacza, iż opisywane w raporcie warianty nie mogą mieć charakteru pozornego, ani nie mogą być abstrakcyjne z powodu braku możliwości obiektywnych ich zastosowania i z góry skazane na niepowodzenie, lecz muszą to być warianty możliwe do rzeczywistego wprowadzenia. Aby zapewnić organowi możliwość jak najpełniejszej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko ustawodawca przewidział obowiązek wskazania w raporcie opisu analizowanych wariantów, co daje organowi możliwość porównania, a nawet wyboru innego, niż zaproponowany przez inwestora (art. 81 ustawy) – vide wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 5 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Wr 24/16. Należy bowiem podkreślić, że na gruncie obowiązujących przepisów wybór wariantu do realizacji przedsięwzięcia należy do organu.

Zgodnie zatem z prawidłową wykładnią art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy środowiskowej, wymagana wariantowość przedsięwzięcia polega na przedstawieniu co do zasady trzech wariantów z uzasadnieniem ich wyboru, tj. wariantu wybranego do realizacji, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, przy czym racjonalny wariant najkorzystniejszy dla środowiska może być tożsamy z wariantem wybranym do realizacji albo racjonalnym wariantem alternatywnym. Przedstawione warianty powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu w jaki wnioskowane przedsięwzięcie będzie oddziaływać na środowisko w związku z różnymi sposobami jego realizacji. Celem wskazania racjonalnego wariantu alternatywnego jest poszukiwanie alternatywnych rozwiązań pozwalających zrealizować przedsięwzięcie w sposób racjonalnie oddziałujący na środowisko.

Kolegium zauważa przy tym, iż jak podnosi się w orzecznictwie, nie można wykluczyć, że wariant podany przez wnioskodawcę zostanie potraktowany jako najbardziej optymalny dla środowiska (tak: Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 28 czerwca 2011 r. sygn. II OSK 1137/10, Centralna Baza Orzeczeń i Informacji o Sprawach, a w literaturze Krzysztof Gruszecki, Komentarz do ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Lex/el. 2020, uwagi do art. 66, pkt 5). Nowelizacja przepisu art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy środowiskowej, o której była wyżej mowa, wprost już wskazuje na taką możliwość.

W przypadku opisu wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, kwestia

opłacalności ekonomicznej przedsięwzięcia ma drugorzędne znaczenie, ponieważ brana jest pod uwagę przede wszystkim w innych wariantach - inwestorskim i racjonalnym wariantcie alternatywnym.

Następnie podkreślić należy, że racjonalny wariant alternatywny i wariant najkorzystniejszy dla środowiska nie mogą mieć charakteru abstrakcyjnego czy też teoretycznego. **Nie należy więc przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa albo jego realizacja jest skazana na niepowodzenie (np. ze względów finansowych czy środowiskowych lub społecznych).**

Rolą inwestora przedstawiającego raport jest bowiem "przekonanie" organów, że rozważał realizację przedsięwzięcia nie tylko z perspektywy opłacalności, ale również w tych granicach z perspektywy wpływu na środowisko i wybrał, w granicach ekonomicznie dla siebie uzasadnionych, wariant najmniej negatywnie oddziałujący na środowisko i w tym zakresie poddał to ocenie. Warianty przedsięwzięcia powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających to środowisko chronić w jak najpełniejszym wymiarze. Przy czym **"racjonalność" wariantu oznacza, że wariant taki faktycznie mógłby zostać wybrany przez organ dokonujący oceny raportu zamiast wariantu zaproponowanego przez inwestora. Bezsprzecznie wariant racjonalny nie może mieć charakteru pozornego.**

Z kolei "alternatywność" oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko. "Alternatywność" wymaga, co do zasady, zaproponowania wariantu różnego pod względem kryteriów przestrzennych (jak np. lokalizacja, skala i rozmiar inwestycji) lub technologicznych (jak np. rodzaj użytych materiałów, moc i produktywność zainstalowanych urządzeń). Należy bowiem podkreślić, że na gruncie obowiązujących przepisów **wyбір wariantu do realizacji przedsięwzięcia należy do organu.** Aby to było możliwe **konieczne jest szczegółowe opisanie w raporcie nie tylko wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, ale i racjonalnego wariantu alternatywnego,** tak aby organ mógł sam dokonać porównania, a nawet wyboru innego niż zaproponowany przez inwestora wariantu realizacji przedsięwzięcia. Powyższe wynika wprost z art. 81 ust. 1 ustawy środowiskowej, który stanowi, że jeżeli z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika zasadność realizacji przedsięwzięcia w wariantcie innym niż proponowany przez wnioskodawcę, organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, za zgodą wnioskodawcy, wskazuje w decyzji wariant dopuszczony do realizacji lub, w razie braku zgody wnioskodawcy odmawia zgody na realizację przedsięwzięcia, vide: wyrok WSA w Olsztynie z dnia 9 lipca 2020 r., II SA/Ol 997/19.

Podkreślić należy również, że przepis art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy koresponduje z art. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, to jest wyrażonymi w nim zasadami prewencji i przezorności oraz zawartym w art. 5 Konstytucji RP standardem zapewnienia ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. To właśnie realizacji powyższych zasad ochrony środowiska służy obowiązek przedstawienia trzech niezależnych, różniących się od siebie i **realnych wariantów realizacji przedsięwzięcia** – vide: wyrok Naczelnego

Sądu Administracyjnego z dnia 8 marca 2022 r., III OSK 4253/21.

Inwestor jest zobowiązany przedłożyć taki raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, w którym zostanie rzetelnie przedstawiona analiza wszystkich wariantów, o których stanowi art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy środowiskowej (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 17 stycznia 2018 r., sygn. akt II OSK 813/16 oraz sygn. akt II OSK 89/16). Celem wariantowania jest niedopuszczenie do podjęcia działalności mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko. Skuteczność działań prewencyjnych w indywidualnej ocenie konkretnego przedsięwzięcia uzależniona jest w dużej mierze od jakości opracowanych w raporcie wariantów oraz prawidłowej ich oceny przez organ wydający decyzję środowiskową – vide: wyrok NSA z dnia z dnia 13 czerwca 2023 r., III OSK 1384/22.

Dodatkowo Kolegium zauważa, iż żaden z wariantów nie może być wariantem polegającym na niepodejmowaniu przedsięwzięcia (tzw. wariant "zerowy"). Warianty realizacji przedsięwzięcia stanowią jeden z najważniejszych instrumentów prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przedstawienie minimalnych wariantów, określonych w art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy środowiskowej, pozwala na utworzenie "siatki porównawczej", na gruncie której organ weryfikuje proponowane warianty.

Zatem inwestor winien mieć na względzie, iż wariantowanie jest istotnym elementem raportu i powinno być przeprowadzone zgodnie z wyżej omówionymi wytycznymi wynikającymi z orzeczeń sądów administracyjnych. Nadto, inwestor nie może też odstąpić od przeprowadzenia wariantowania wynikającego z art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy środowiskowej i argumentować to tym, iż ze względu na zastosowane rozwiązania nie istnieje wariant alternatywny, a jedynym wariantem realizacji przedsięwzięcia jest wariant wybrany przez inwestora. Takie zachowanie wnioskodawcy powoduje, iż w raporcie jest jedynie opisany wariant przewidziany przez inwestora, co jest niezgodne z wolą ustawodawcy wyrażoną w powołanym wyżej przepisie.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt analizowanej sprawy Kolegium zauważa, że w sporządzonym na potrzeby niniejszego postępowania raporcie z lipca 2024 r. w zasadzie został opisany jedynie wariant proponowany przez inwestora.

Kolegium zauważa, iż we wniosku wszczynającym przedmiotowe postępowanie inwestor podał, iż wnioskowana inwestycja będzie realizowana na działkach nr: 43/1, 44, 45, 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 755, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, obręb Czeladź Wielka oraz na działkach nr 27, 30, obręb Baranowice, gmina Wąsosz, powiat górowski, woj. dolnośląskie.

Natomiast w raporcie opisując wariant odrzucony (pkt 5.1, str. 65) autorzy tego opracowania podali, iż na wczesnym etapie inwestor rozważał wariant polegający na budowie farmy fotowoltaicznej działkach nr: 43/1, 44, 45, 519/1, 566/1, 729/2, 731, 740, 753, 755, 757, 759, 762, 765, 769, 781/1, obręb Czeladź Wielka i w granicach działek nr 27, 30, obręb Baranowice. Jednak ze względu na lokalizację działek nr 43/1, 44 i 45, obręb Czeladź Wielka położonych w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Baryczy, zrezygnowano z tej części inwestycji. Ponadto na działce nr 755, obręb Czeladź Wielka występują zinwentaryzowane zgrupowania ptaków z gatunku: łabędź krzykliwy, żuraw, siniak i bielik.

Dalej autorzy raportu omawiając wariant alternatywny (pkt 5.5, str. 65)

wskazali, iż inwestor nie dysponuje inną wolną powierzchnią pod realizację farmy fotowoltaicznej Wąsosz PV i niezbędnej infrastruktury technicznej niż obszar w granicach działek w obrębach Czeladź Wielka i Baranowice.

Kolejno wyjaśnili, iż jako wariant alternatywny do rozpatrywanego analizowano sposób posadowienia w gruncie konstrukcji, na której zamontowane będą panele fotowoltaiczne. Stwierdzili, iż w wariantcie alternatywnym założono możliwość posadowienia konstrukcji pod panele fotowoltaiczne z wykorzystaniem fundamentów betonowych posadowionych na głębokości 2 m. Jednocześnie wyjaśnili, iż jest to wariant droższy, nieposiadający uzasadnienia ekonomicznego, a także bardziej ingerujący w środowisko naturalne poprzez konieczność stosowania wykopów, niszczenie wierzchniej warstwy gleby (humus) oraz stosowania dodatkowych materiałów w postaci betonu pod fundament.

W ocenie Kolegium przedstawienie w taki sposób wariantu alternatywnego **miało charakter wyłącznie iluzoryczny i formalny**. W zasadzie autorzy raportu stwierdzili, iż będzie on nieopłacalny ekonomicznie, oraz stwierdzili bardzo ogólnikowo, iż będzie bardziej ingerował w środowisko naturalne. Z tego powodu trudno uznać przedstawiony przez autora raportu wariant alternatywny za racjonalny i możliwy do realizacji. Co więcej, nawet w zestawieniu tabelarycznym na str. 69-71 zawarte są bardzo ogólne stwierdzenia autorów raportu, które w bardzo ogólnikowy sposób opisują różnice w oddziaływaniu tych dwóch wariantów na środowisko.

Brak jest wykazania w sposób bardziej przejrzysty, rzeczowy i przekonujący, z powołaniem się, np. na konkretne wielkości (wartości liczbowe), w jaki sposób będzie ingerował wariant proponowany przez inwestora na środowisko, a w jaki sposób ingerował będzie wariant alternatywny.

Zaprezentowane przez inwestora wariantowanie, w ocenie Kolegium, przeczy założeniu, że organ orzekający będzie miał do wyboru jeden z przedstawionych wariantów, gdyż w takiej sytuacji możliwość alternatywnego wyboru wariantu przestaje istnieć. Trudno bowiem uznać za racjonalny faktycznie możliwy do realizacji wariant alternatywny.

Wprawdzie ustawodawca w żaden sposób nie definiuje racjonalnego wariantu alternatywnego. Pewne jest jednak, że opis analizowanych wariantów powinien być na tyle rzetelny i dokładny, by organ rozpatrujący sprawę mógł zbadać, czy przedsięwzięcie powinno być realizowane w wariantcie proponowanym przez inwestora, czy też w wariantcie alternatywnym. Przygotowanie opisu racjonalnego wariantu alternatywnego wymaga każdorazowo przeprowadzenia indywidualnej oceny danego przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko w sytuacji, gdyby ten wariant miał być zrealizowany.

Organ orzekający w sprawie winien mieć bowiem do wyboru jeden z przedstawionych wariantów, a w rzeczywistości w niniejszej sprawie nie miał takiego wyboru wcale.

W przedstawionej sytuacji organ orzekający w sprawie w zasadzie nie miał wyboru co do przedstawionych wariantów.

Tego rodzaju wada oznacza istotną wadliwość całego przedłożonego w tej sprawie raportu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 kwietnia 2020 r., sygn. akt II OSK 1476/19). W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego ugruntowany jest pogląd, według którego jeżeli zachodzi

wadliwość przedstawionych w raporcie wariantów realizacji przedsięwzięcia, to taki raport nie spełnia ustawowych wymagań, koniecznych do wydania decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania realizacji danego przedsięwzięcia (por. wyroki NSA z dnia 19 listopada 2013 r., sygn. akt II OSK 1376/12, z dnia 20 marca 2014 r., sygn. akt II OSK 2564/12, z dnia 14 czerwca 2017 r., sygn. akt II OSK 1729/16, z dnia 25 lipca 2019 r., sygn. akt II OSK 2320/17).

Niezależnie od powyższego Kolegium zauważa, iż organ I instancji wbrew obowiązкови płynącemu z art. 7, 77 § 1 i 80 k.p.a. nie dokonał weryfikacji kompletności informacji zawartych w raporcie pod kątem wypełnienia wymogów wskazanych w art. 66 ustawy środowiskowej, w szczególności dotyczących spełnienia wymagań zawartych w ust. 1 pkt 5 powołanego przepisu.

Przechodząc dalej, Kolegium stwierdza, iż razem z wnioskiem inwestor przedłożył inwentaryzację przyrodniczą opracowaną w 2022 r. W opracowaniu tym opisano występującą na planowanym terenie szatę roślinną, wymieniono także występujące na tym obszarze gatunki ptaków i ssaków, w tym podano gatunki objęte ochroną ścisłą.

Kolegium zauważa jednak, iż ani w raporcie, ani w inwentaryzacji nie wskazano, gdzie przebiegają korytarze migracyjne ptactwa i zwierząt na terenie planowanej farmy lub w jej sąsiedztwie. Nadto RDOŚ w piśmie z dnia 26 sierpnia 2024 r. wzywającym do złożenia wyjaśnień przez inwestora, sugerował rezygnację z inwestycji na działce nr 27, obręb Baranowice ze względu właśnie na to, że ww. działka jest otoczona obszarami leśnymi i tym samym stanowi lokalny korytarz migracyjny. W odpowiedzi, inwestor stwierdził, iż z uwagi na znajdujące się w środkowej części działki zadrzewienia zdecydował się na pozostawienie tej części działki bez zainwestowania. Zdaniem inwestora w ten właśnie sposób powstanie lokalny korytarz ekologiczny zapewniający przejście zwierząt.

W ocenie Kolegium, mając na względzie obszar, na którym inwestor planuje posadzić wnioskowaną farmę i jej lokalizację wśród pól i lasów oraz w pobliżu obszarów prawnie chronionych, niezbędne jest jednoznaczne ustalenie, czy wnioskowane przedsięwzięcie nie zakłóci migracji zwierząt i ptaków, a także jaki wpływ na występujące zwierzęta i ptactwo będzie miała planowana inwestycja.

Dokonując tych ustaleń należy mieć bowiem na względzie, iż całkowita powierzchnia nieruchomości na których planowana jest realizacja inwestycji ma obszar 271,66 ha. Natomiast pod zabudowę samymi panelami fotowoltaicznymi inwestor planuje przeznaczyć teren ok. 157,25 ha. Zatem jest to znaczny obszar dotychczas wykorzystywany rolniczo. Co więcej, farma będzie funkcjonować w sąsiedztwie gruntów rolnych oraz gruntów leśnych.

Rozstrzygając przedmiotową sprawę należy mieć także na względzie, iż wnioskowana inwestycja będzie zlokalizowana w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Bolina Baryczy”, natomiast najbliższy obszar Natura 2000: specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Dolnej Baryczy (PLB020084) znajduje się w odległości ok. 870 m. Nadto inwestycja będzie położona w bezpośrednim sąsiedztwie korytarza ekologicznego Dolina Środkowej Odry – Stawy Milickie GKPdC-18A.

Nadto Kolegium nie podziela stanowiska autorów raportu, iż planowana inwestycja nie będzie stanowiła dominanty w krajobrazie i będzie wtapiała się w krajobraz rolniczy w sezonie wegetacyjnym, a w sezonie jesienno-zimowym będzie

się wtapiała w tło uprawianych gruntów.

Kolegium zauważa, iż farmy fotowoltaiczne mają istotny wpływ na środowisko, przynosząc wiele korzyści, takich jak redukcja emisji gazów cieplarnianych czy zmniejszenie zużycia paliw kopalnych. Jednakże, istnieją również wyzwania związane z wpływem na ekosystemy, bioróżnorodność czy gospodarkę odpadami. Niemniej jednak instalacje fotowoltaiczne, zwłaszcza na dużą skalę (a z taką mamy do czynienia w niniejszej sprawie), mogą wpływać na lokalne ekosystemy i bioróżnorodność. Budowa farm fotowoltaicznych może prowadzić do zmian w glebie, roślinności oraz wpływać na życie zwierząt, które zamieszkują dane obszary. Nie można tracić z pola widzenia, iż niektóre gatunki ptaków mylą panele fotowoltaiczne z lustrem wody, nadto duże farmy fotowoltaiczne przyczyniają się do podwyższenia temperatury na terenie, gdzie farma jest zlokalizowana, a w skrajnych przypadkach mogą powodować oparzenia ptaków lub też ich śmierć poprzez kontakt z wysoką temperaturą wytwarzaną przez panele. Przyjmuje się, iż farmy fotowoltaiczne nie mogą powstawać na terenach objętych ochroną, jeżeli wpłynęłoby to negatywnie na krajobraz, faunę lub florę.

Co więcej należy ze szczególną uwagą i ostrożnością podchodzić do lokalizowania nowych inwestycji, które, tak jak farmy fotowoltaiczne o charakterze przemysłowym, ingerują w szeroko rozumiane środowisko przyrodnicze podlegające ochronie prawnej, a także realizowane są wśród gruntów rolnych przez co mogą zaburzać dotychczasowy stan środowiska i krajobrazu.

Z tych też względów w przedmiotowej sprawie należy jednoznacznie wyjaśnić, czy wnioskowana farma fotowoltaiczna faktycznie nie wpłynie negatywnie na poszczególne elementy środowiska, w tym na obszary prawnie chronione.

Przechodząc dalej Kolegium zauważa, iż po przesłaniu przez pełnomocnika inwestora wyjaśnień i uzupełnień do raportu za pismem z dnia 4 września 2024 r. organ I instancji nie przesłał tej dokumentacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Górze. Wyjaśnić należy, iż w orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalilo się stanowisko, iż uzupełnienia raportu dokonane na wezwanie organów współdziałających winny być przesłane do pozostałych organów współdziałających, albowiem dotyczą głównego dowodu w sprawie, jakim jest raport. Natomiast organy współdziałające winny zająć swoje stanowisko w oparciu o kompletny materiał dowodowy, tj. raport wraz z jego wszystkimi uzupełnieniami.

Zatem w przedmiotowej sprawie obowiązkiem organu I instancji, w ramach prowadzonego postępowania, było przekazanie ostatecznej wersji przedłożonego przez inwestora raportu do organów uzgadniających i opiniujących określonych w art. 77 ustawy środowiskowej, czego jednak organ I instancji nie wykonał.

Końcowo Kolegium wyjaśnia, iż w ramach prowadzonego postępowania z zakresu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ administracji bada wpływ wnioskowanej inwestycji na poszczególne elementy środowiska, w tym na ludzi oraz faunę i florę. Bez wpływu na rozstrzygnięcie sprawy są jednak kwestie związane z ewentualną utratą wartości nieruchomości, czy też możliwości kontynuacji, dalszego rozwoju, a także przyszłych dochodów różnego rodzaju działalności zlokalizowanych w pobliżu wnioskowanej inwestycji, ponieważ ustawodawca w przepisach ustawy środowiskowej nie przewidział, aby te zagadnienia miały jakikolwiek wpływ na rozstrzygnięcie decyzji. Z tych też względów podniesione w tym zakresie zarzuty w

odwołaniach należy uznać za nieuzasadnione.

Kolegium wskazuje także, iż ustawodawca nie przewidział, aby sprzeciw lokalnej społeczności miał decydujący wpływ na wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Ustawa środowiskowa przewiduje udział lokalnej społeczności w postępowaniu, w którym przeprowadza się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, co wynika z art. 79 ust. 1 ustawy środowiskowej, zgodnie z którym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do jej wydania zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Akta przedmiotowej sprawy wskazują, iż organ I instancji zawiadamiał społeczeństwo obwieszczeniami o możliwości zapoznania się z dokumentacją i o możliwości składania uwag i wniosków w określonym terminie (obwieszczenie z dnia 27 lutego 2025 r.). W przekazanym do tut. Kolegium materiale dowodowym brak jest dokumentów potwierdzających składanie przez lokalną społeczność jakichkolwiek wniosków i uwag. Uwagi dotyczące wnioskowanej inwestycji, oraz wyrażające obawy mieszkańców zostały złożone do tut. Kolegium za pismem z dnia 7 lipca 2025 r. J:

P - Prezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Czeladzi Wielkiej.

Prowadząc ponownie postępowanie organ I instancji winien jest uwzględnić poczynione wyżej uwagi, a po zebraniu kompletnego materiału dowodowego wydać stosowną decyzję.

Reasumując, mając na względzie opisane wyżej nieprawidłowości, stanowiące o istotnych wadach przeprowadzonego postępowania w zakresie ustalenia stanu faktycznego i wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, zdaniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy, należało wyeliminować zaskarżoną decyzję z obrotu prawnego i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji, celem przeprowadzenia postępowania uzupełniającego w znacznym zakresie.

W ocenie tut. organu, omówione wadliwości przeprowadzonego postępowania spowodowały, iż nie można było zastosować przepisu art. 136 k.p.a. w celu przeprowadzenia dodatkowego postępowania, w ramach którego zostałby uzupełniony materiał dowodowy. Zdaniem Kolegium przeprowadzenie na tym etapie postępowania wyjaśniającego, w opisanym wyżej zakresie, przez organ odwoławczy znacznie przekraczałoby zakres postępowania uzupełniającego wynikający z art. 136 k.p.a., a także naruszałoby zasadę dwuinstancyjności wyrażoną w art. 15 k.p.a.

W tak ustalonym stanie faktycznym i prawnym orzeczono jak na wstępie.

Decyzja jest ostateczna.

Od decyzji skarga nie przysługuje. Jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy, Pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica. Sprzeciw wnosi się w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji. Zgodnie z art. 64b § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 935 z późn. zm.) – zwanej dalej p.p.s.a., sprzeciw powinien czynić zadość wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać:

1) wskazanie zaskarżonej decyzji;

- 2) żądanie jej uchylenia oraz
- 3) oznaczenie organu, który wydał zaskarżoną decyzję.

Wpis stały od sprzeciwu wynosi 100 zł.

Stronie może być przyznane prawo pomocy na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych (art. 243 § 1 p.p.s.a.).

Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego (art. 244 § 1 p.p.s.a.).

W myśl art. 254 § 1 p.p.s.a. wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego wojewódzkiego sądu administracyjnego. Strona, która nie ma miejsca zamieszkania, pobytu lub siedziby na obszarze właściwości sądu, o którym mowa w § 1, może złożyć wniosek w innym wojewódzkim sądzie administracyjnym. Wniosek ten przesyła się niezwłocznie do sądu właściwego (§2).

Otrzymują:

1. A C
2. M D
3. S Z
4. D B – pełnomocnik ENERVA
PV sp. z o.o. z siedzibą w m. Grąbkowo
5. Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska we Wrocławiu
6. Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny w Górze
7. Dyrektor Zarządu Zlewni w Lesznie
Państwowego Gospodarstwa Wodnego
Wody Polskie
8. Pozostałe strony przez obwieszczenie
w trybie art. 49 k.p.a.
9. Burmistrz Wąsosz
10. a/a.

podpisy członków składu
orzekającego Kolegium:

1.....

2.....

3..... A. Nogaj

Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Legnicy z siedzibą w Legnicy, pl. Słowiański 1, informuje, że przetwarzanie Państwa danych osobowych odbywa się zgodnie z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych – RODO (Dz.U. UE.L. z 2016 r. nr 119, str. 1). Szczegółowe informacje o zasadach przetwarzania Państwa danych osobowych oraz o przysługujących Państwu prawach z tym związanych znajdują się na naszej stronie Biuletynu Informacji Publicznej pod adresem <https://skolegnica.ibip.wroc.pl/> w zakładce Ochrona danych osobowych.